

DYDD MAWRTH, 28 TACHWEDD 2023

**AT: HOLL AELODAU Y PWYLLGOR GWASANAETHAU
DEMOCRATAIDD**

YR WYF DRWY HYN YN EICH GALW I FYNYCHU CYFARFOD O'R
**PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD A GYNHELIR YN Y
SIAMBR, NEUADD Y SIR, CAERFYRDDIN, SA31 1JP AM 9.15 YB
DYDD MAWRTH, 5ED RHAGFYR, 2023** ER MWYN CYFLAWNI'R
MATERION A AMLINELLIR AR YR AGENDA SYDD YNGHLWM

Wendy Walters

PRIF WEITHREDWR

Swyddog Democrataidd:	Julie Owens
Ffôn (llinell uniongyrchol):	01267 224088
E-Bost:	juowens@sirgar.gov.uk
Cyfarfod aml-leoliad yw hwn. Gall aelodau'r pwyllgor fynychu'n bersonol yn y lleoliad a nodir uchod neu o bell drwy'r ddolen Zoom a ddarperir ar wahân.	
Gellir gwyllo'r cyfarfod ar wefan y cyngor drwy'r ddolen canlynol:- https://carmarthenshire.public-i.tv/core/portal/home	

Wendy Walters Prif Weithredwr, *Chief Executive*,
Neuadd y Sir, Caerfyrddin. SA31 1JP
County Hall, Carmarthen. SA31 1JP

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD

GRŴP PLAID CYMRU- 2 Aelod

Cyng. Tyssul Evans (Is-Gadeirydd)
Cyng. Russell Sparks (Aelod y Pwyllgor)

GRŴP LLAFUR - 1 Aelod

Cyng. Philip Warlow (Aelod y Pwyllgor)

GRŴP ANNIBYNNOL - 1 Aelod

Cyng. Fiona Walters (Aelod y Pwyllgor)

HEB GYSYLLTIAD 1 Aelod

Cyng. Michael Cranham (Cadeirydd)

AGENDA

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB
2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL
3. LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 7 MEDI 2023 5 - 8
4. PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT 2024/25 9 - 60
5. POLISI CYFARFODYDD AML-LEOLIAD 61 - 72
6. Y WYBODAETH DDIWEDDARAF AM Y CYNLLUN DATBLYGU AELODAU 2023/24 73 - 80

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD

DYDD IAU, 7 MEDI 2023

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd W.T. Evans (Is-gadeirydd yn y Gadair) (Yn y siambr)

Cynghorwyr (Yn rhithwir):

H.A.L. Evans

F. Walters

P.T. Warlow

Hefyd yn bresennol (Yn y Siambr):

Y Cynghorydd AG. Morgan (Gwahoddiad i fynychu yn rhinwedd ei swydd fel Cadeirydd y Fforwm Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu)

Roedd y swyddogion canlynol yn bresennol (Yn y Siambr)

J. Owens, Swyddog Gwasanaethau Democraidd [yn cymryd nodiadau]

M. Runeckles, Swyddog Cymorth Aelodau [gwe-ddarlledu]

Roedd y swyddogion canlynol yn bresennol (Yn rhithwir):

G. Morgan, Pennaeth y Gwasanaethau Democraidd

M. Evans Thomas, Pen-swyddog y Gwasanaethau Democraidd

Siambr, Neuadd Y Sir, Caerfyrddin, SA31 1JP - 10.00 - 10.10 yb

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Ni chafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL

Ni chafwyd datganiadau o fuddiant personol.

3. LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 9FED O FEHEFIN 2023

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL Iofnodi cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 9 Mehefin 2023 gan eu bod yn gywir.

4. ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD 2022/23

Cafodd y Pwyllgor adroddiad i'w ystyried a oedd yn amlinellu gwaith y Pwyllgor yn ystod blwyddyn y cyngor 2022/23. Roedd yr adroddiad yn manylu ar y materion allweddol a ystyriwyd, ynghyd â'r canlyniadau cysylltiedig mewn perthynas â rôl a swyddogaeth y Pwyllgor, rhaglen ymsefydlu aelodau, polisi cyfarfod aml-leoliad, arolwg amserau cyfarfodydd a blaenraglen waith y Pwyllgor. Amlygodd yr adroddiad, er bod Pwyllgor y Gwasanaethau Democraidd wedi

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

cyfarfod unwaith yn unig, fod aelodau'r Pwyllgor wedi cyfarfod yn anffurfiol yn ystod y cyfnod adrodd i weld a chyfrannu at borth aelodau diwygiedig wedi'i ddiweddarau ar gyfer ymholiadau aelodau etholedig, gydag adborth yr aelodau yn ffurfio'r adroddiad terfynol yn cael ei roi gerbron y Pwyllgor ym mis Mehefin 2023.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fod yr adroddiad yn cael ei dderbyn a'i fod ar gael i aelodau'r Cyngor er gwybodaeth.

5. SWYDDOGAETH GRAFFU CYNGOR SIR CAERFYRDDIN - ADRODDIAD BLYNYDDOL 2022/23

Bu'r Pwyllgor yn ystyried Adroddiad Blynyddol 2022/23 Cyngor Sir Caerfyrddin ynghylch ei Swyddogaeth Graffu a oedd yn rhoi trosolwg o Swyddogaeth Graffu'r Cyngor ac yn cyfeirio'n benodol at y gwaith yr oedd y pum Pwyllgor Craffu wedi ymgymryd ag ef:

- Adnoddau a Pherfformiad Corfforaethol
- Cymunedau, Cartrefi ac Adfywio
- Addysg, Pobl Ifanc a'r Gymraeg
- Lle, Cynaliadwyedd a Newid Hinsawdd
- Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Roedd yr adroddiad yn tynnu sylw at rôl allweddol y pwyllgorau craffu o ran hyrwyddo atebolrwydd ym mhroses gwneud penderfyniadau awdurdodau lleol, roedd yn adnodd gwerthfawr o ran sicrhau bod polisiâu'r cyngor yn adlewyrchu'r blaenoriaethau presennol, yn ogystal â hyrwyddo effeithlonrwydd ac annog gweithio mewn partneriaeth ag asiantaethau allanol.

Dywedodd Cadeirydd y Pwyllgor Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu fod y Pwyllgor Craffu wedi cael ei ddiweddarau gan y Cyngor yn dilyn etholiadau Mai 2022 lle daeth pob Pwyllgor Craffu yn gyfrifol am drosolwg a chraffu ar Bortffolios Cabinet penodol a'u priod wasanaethau.

Ar ben hynny, er mwyn i'r Pwyllgorau Craffu gymryd mwy o berchnogaeth o'u rhaglenni gwaith eu hunain, cyflwynwyd dull craffu cyn penderfynu yn ystod blwyddyn y cyngor a alluogodd i Bwyllgorau Craffu fod yn rhagweithiol wrth ryngweithio â Blaengynllun Gwaith y Cabinet, a chraffu ar faterion perthnasol o'r dechrau.

Cyfeiriwyd hefyd at adolygiad Archwilio Cymru o drefniadau trosolwg a chraffu'r Cyngor a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2022 a oedd wedi argymhell rhoi prosesau ar waith i alluogi asesu effeithiolrwydd ac effaith trosolwg a chraffu. Yn unol â hynny, roedd y Cyngor yn symud tuag at ddull sy'n canolbwyntio mwy ar ganlyniadau.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn yr adroddiad.

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

CHAIR

DATE

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD 5 RHAGFYR 2023

PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT 2024/25

Yr Argymhellion / Penderfyniadau Allweddol Sydd Eu Hangen:

1. Ystyried a rhoi sylwadau ar y penderfyniadau a wnaed gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol yn eu Hadroddiad Blynyddol drafft 2024/25.
2. Awdurdodi Cadeirydd y Pwyllgor i gyflwyno ymateb i BACGA, ar ran y Pwyllgor.

Y Rhesymau:

Rhaid ymgynghori â Phwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd, yn unol â'i Gylch Gorchwyl, ynghylch gweithredu adroddiadau a gyflwynwyd gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.

Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad NAC OES

Angen i'r Cyngor wneud penderfyniad NAC OES

YR AELOD O'R Cabinet SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:-

Y Cynghorydd Darren Price – Arweinydd/Cyng. Alun Lenny Aelod y Cabinet dros (Adnoddau)

Y Gyfarwyddiaeth:

Enw Pennaeth y Gwasanaeth:

Linda Rees Jones

Awdur yr Adroddiad:

Gaynor Morgan

Swyddi:

Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith

Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

Rhifau ffôn / Cyfeiriadau E-bost:

01267 224026
Gmorgan@sirgar.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY

INDEPENDENT REMUNERATION PANEL FOR WALES DRAFT ANNUAL REPORT 2024/25

Each year the Independent Remuneration for Wales (IRPW) determines the rates of payment which are made to elected and co-opted Members of Welsh Local Authorities for the following year and has powers to make recommendations on proposed variations to the remuneration of Chief Executives and Chief Officers of Principal Councils in Wales.

The IRPW Draft Annual Report was published on 13 October 2023 and details its proposals on the payment of remuneration and allowances from 1st April 2024.

The IRPW is required to take into account the representations which it receives on the draft before issuing its final version of the report in February.

In respect of Principal Councils, for 2024/25 the IRPW proposes:-

- that the annual Basic Salary in 2024/25 for elected members of principal councils in Wales shall be increased from £17,600 to £18,666.
- the basic pay element will be uplifted in line with ASHE and this uplift will also apply to the role element of Bands 1, 2, 3 and 4 (Leader, Deputy Leader, Executive Members and Leader of the largest opposition Group) Where a Band 5 is paid (Leader of other political groups – not paid in Carmarthenshire), there is no increase to the role element as this remains temporarily frozen. The increase in the basic salary will apply.
- in terms of co-opted member payments the introduction of an hourly rate for meetings and suggests local flexibility for the relevant officer to decide when it will be appropriate to apply a day or a half day rate or to use an hourly rate for co-opted member payments where it is sensible to aggregate a number of short meetings.
- Civic Head salary of £27,999 (£26,400 in 2023/24) and Deputy Civic Head £22,406 (£21,340 in 2023/24)

No further changes are made to the payments and benefits paid to elected members of Principal Authorities therefore all other decisions from 2023/2024 still stand and they should be applied to 2024/25.

It should also be noted that the report refers to matters relating to National Park Authorities; Fire and Rescue Authorities and Town and Community Councils, but this is not elaborated upon in this report.

The Democratic Services Committee is asked to consider the report and the consultation document and provide comments in order to form a response to the Independent Remuneration Panel's draft report consultation.

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: Linda Rees Jones

Head of Administration and Law

1. Scrutiny Committee

Not Applicable

2. Local Member(s)

Not Applicable

3. Community / Town Council

The draft report has been circulated by the IRPW to all Fire and Rescue Authorities, National Park Authorities and Town & Community Councils, for their observations.

4. Relevant Partners

Not Applicable

5. Staff Side Representatives and other Organisations

Not Applicable

Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information

List of Background Papers used in of the preparation this report:

THESE ARE DETAILED BELOW:-

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection
IRPW Draft Report		https://www.gov.wales/independent-remuneration-panel-wales-draft-annual-report-2024-2025
Local Government Wales Measure		http://www.legislation.gov.uk/mwa/2011/4/contents/enacted



Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol

Adroddiad Blynyddol

Hydref 2023

Cynnwys

Rhagair

Cyflwyniad

Rôl a Chyfrifoldebau'r Panel

Methodoleg

Trafodaethau a phenderfyniadau ar gyfer 2024 i 2025

Crynodeb o'r Penderfyniadau ar gyfer 2024 i 2025

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Rhagair

Croeso i Adroddiad drafft Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol, sy'n amlinellu ein cynigionynglŷn â chyflog, treuliau a buddiannau i aelodau etholedig Prif Gynghorau, Cynghorau Cymuned a Thref, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub i'w cyflwyno o fis Ebrill 2024.

Bu hon yn flwyddyn o newid i'r Panel, gydag ymadawiad un aelod hirsefydlog a phenodiad dau aelod newydd. Hoffwn ddiolch i Helen Wilkinson am ei chyfraniad drosy blynyddoedd i'r Panel a dymuno'n dda iddi at y dyfodol.

Yn ystod y flwyddyn diwethaf, dim ond tri aelod o'r Panel oedd, sef lleiafswm yr aelodau a ganiateir er mwyn i gyfarfodydd y Panel wneud cworwm. Yn gynharach yn ystod y flwyddyn hon, llwyddwyd i benodi dau aelod newydd sy'n golygu bod gan y Panel bum aelod erbyn hyn. Hoffwn groesawu Dianne Bevan a Kate Watkins i'r Panel a diolch i Saz Willey yr Is-gadeirydd, a Bev Smith am eu cyfraniad drwy gydol y flwyddyn. Gallwch weld rhagor o wybodaeth am aelodau'r Panel ar ein gwefan.

Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, Rhan 8 (Y Mesur), sy'n rhoi'r awdurdod statudol dros waith y Panel, yn caniatáu i o leiaf 3 aelod a hyd at 7 aelod gael eu penodi.

Mae'r Adroddiad Blynyddol drafft hwn bellach yn cael ei gyhoeddi ar gyfer ymgynghoriad. Unwaith eto, rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol y byddem yn croesawu eich adborth arnynt. Byddem yn croesawu unrhyw sylwadau ychwanegol ar fanylion y Penderfyniadau arfaethedig neu ar feysydd perthnasol eraill y dylai'r Panel eu hystyried yn eich barn chi.

Daw'r Ymgynghoriad i ben ar 8 Rhagfyr ac ar ôl trafod eich adborth, a rhoi sylw i unrhyw newid mewn amgylchiadau, bydd y Panel yn cyhoeddi ei Benderfyniadau Terfynol a'i Adroddiad Blynyddol erbyn 28 Chwefror 2024.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Frances Duffy
Cadeirydd

Aelodau'r Panel

Saz Willey, Is-gadeirydd
Bev Smith
Dianne Bevan
Kate Watkins

Ceir gwybodaeth fanwl am yr aelodau, ein Cynllun Strategol, ein trafodaethau ac ymchwil a thystiolaeth ategol ar y wefan [Gwefan y panel](#).

Cyflwyniad

Y flwyddyn hon, gwnaethom gyhoeddi ein Cynllun Strategol cyntaf. Mae hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 2023 a 2025 ac mae'n amlinellu'r fframwaith ar gyfer ein trafodaethau a chyd-destun ehangach ein penderfyniadau. Mae'r yr elfennau allweddol wedi'u nodi isod o dan Rolau a Chyfrifoldebau'r Panel.

Ar ôl cryfhau'r Panel, roeddem yn gallu canolbwyntio ar lunio ein cynllun ymchwil a thystiolaeth i gefnogiein trafodaethau ar ein fframwaith cydnabyddiaeth ariannol. Caiff ein cynllun dystiolaeth ei gyhoeddi ar ein gwefan yn unol â'n nod o fod yn agored ac yn dryloyw yn ein holl benderfyniadau.

Ein nod o hyd yw sicrhau bod lefelau cydnabyddiaeth ariannol yn deg ac yn rhesymol. Gwnaethom gytuno i barhau i gysoni lefelau cydnabyddiaeth ariannol i aelodau etholedig Prif Gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub yng nghyd-destun enillion cyfartalog yng Nghymru. Mae hyn wedi golygu defnyddio'r Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion yng

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Nghymru (ASHE) a gyhoeddir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) fel y prif feincnod wrth bennu cydnabyddiaeth ariannol.

Mae'r Mesur yn nodi bod yn rhaid i'r Panel ystyried beth yn ei farn ef fydd effaith ariannol debygol ei benderfyniadau ar awdurdodau perthnasol. Ystyriodd y Panel dystiolaeth ynglŷn â sefyllfa ariannol y sector cyhoeddus a'r effaith ar gyllidebau Prif Awdurdodau. Er bod cyfanswm cost cydnabyddiaeth ariannol i aelodau etholedig yn gymharol isel yn nhermau'r cyllidebau cyffredinol, roedd y Panel yn ystyriol o'r pwysau economaidd a chyllidol cynyddol ar Brif Gynghorau.

Wrth wneud ein penderfyniad i barhau i gysylltu cydnabyddiaeth ariannol aelodau etholedig agenillion cyfartalog eu hetholwyr, cred Panel o hyd y bydd pecyn cydnabyddiaeth ariannol teg a rhesymol yn parhau i gefnogi aelodau etholedig a heb greu rhwystr i gyfranogi. Mae hon yn egwyddor bwysig, sy'n sail i'n hystyriaethau o gydnabyddiaeth ariannol briodol.

Yn unol â'n hymrwymiad i symleiddio prosesau adrodd a chydymffurfio, y flwyddyn hon, edrychodd y Panel ar y gofynion adrodd ar gyfer Cynghorau Cymuned a Thref. Rydym yn parhau i gael ymholiadau ynglŷnâ thriniaeth TWE y lwfans gorfodol am weithio gartref (£156 y flwyddyn) a'r opsiwn o dalucyfradd safonol o £52 y flwyddyn am nwyddau traul. Byddwn yn diweddarau ein canllawiau ar y mater hwn, a ddylai roi eglurder i glercod lleol.

Rydym hefyd yn ystyriol o'r cynghorwyr Cymuned a Thref sy'n penderfynu peidio â hawlio'r symiau y mae ganddynt hawl iddynt, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, ac er bod rhai yn parhau i wneud hyn, mae'r niferoedd yn lleihau. Credwn yn gryf y dylai cynghorwyr gael eu had-dalu am rai o'r treuliau y mae'n rhaid iddynt fynd iddynt wrth gyflawni eu dyletswyddau.

Ar hyn o bryd, mae'n rhaid i bob cyngor gyflwyno adroddiad i'r Panel bob blwyddyn, a chyhoeddi manylion ac enwau pob cynghorydd sy'n cael unrhyw dreuliau ar ei wefan. Mewn blynyddoedd blaenorol, gwnaethom gytuno, o ran costau lwfansau gofal a chymorth personol, y byddai'n amhriodol enwi

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

cynghorwyr unigol, ac y byddai'n ddigon rhestru'r cyfansymiau a dalwyd a chyfanswm nifer y derbynyddion.

Mae'r Panel yn teimlo y byddai'n briodol i hyn ymestyn i'r taliad gorfodol am weithio gartref, y lwfans cyfradd safonol am nwyddau traul a hawliadau teithio a chynhaliaeth. Bydd hyn yn sicrhau'r cydbwysedd cywir rhwng atebolrwydd cyhoeddus a phreifatrwydd unigolion, ac rydym yn gobeithio y bydd yn annog pawb i hawlio'r taliadau y mae ganddynt yr hawl i'w derbyn.

Felly, byddwn yn darparu adroddiad templed newydd i'w ddefnyddio o fis Medi 2024 a byddwn yn parhau i fonitro lefel y taliadau a wneir.

Y maes olaf a ystyriwyd gan y Panel y flwyddyn hon oedd y dull o gyfrifo taliadau a wneir i aelodau cyfetholedig o Brif Gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub.

Yn dilyn adborth ar Adroddiad Blynyddol y flwyddyn diwethaf ac ymholiadau a godwyd drwy gydol y flwyddyn gan rai aelodau cyfetholedig a chan sawl Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd, cymerodd y Panel dystiolaeth gan y gohebwy'r ynglŷn ag effaith y cynnydd yn nifer yr aelodau cyfetholedig a natur newidiol patrymau gwaith. Roedd hyn yn dangos nad oedd y trefniant presennol o gyfradd hanner diwrnod am unrhyw beth hyd at 4 awr a chyfradd diwrnod llawn am unrhyw beth dros hynny, yn ddigon hyblyg i adlewyrchu'r patrymau gwaith sy'n fwy arferol erbyn hyn, yn bennaf o ganlyniad i fwy o weithio ar-lein neu weithio hybrid.

Felly, mae'r Panel yn cynnig y dylai fod hyblygrwydd i'r swyddog perthnasol lleol benderfynu pryd y bydd yn briodol cymhwyso cyfradd diwrnod neu hanner diwrnod a phryd y dylid defnyddio cyfradd yr awr lle mae'n gwneud synnwyr cyfuno nifer o gyfarfodydd byr.

Mae'r Panel yn ymwybodol o adborth y gall ein gwefan fod yn anodd i'w defnyddio ac nad yw bob amser yn hawdd dod o hyd i'r Penderfyniad cywir i

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

yndrin â mater penodol, yn enwedig i aelodau etholedig neu swyddogion newydd. Felly, byddwn yn diweddarau'r dolenni ar y wefan ac yn creu dolen newydd i dudalen fydd yn nodi'r holl Benderfyniadau cyfredol y dylid eu cymhwyso. Caiff ei diweddarau bob blwyddyn pan gaiff yr Adroddiad Blynyddol Terfynol ei gyhoeddi, a'r gobaith yw y bydd hyn yn haws i'w ddefnyddio na gorfod cyfeirio at Adroddiad pob blwyddyn.

Rydym hefyd yn adolygu ein tudalennau ar Ganllawiau (a elwid yn Rheoliadau gynt) a Chwestiynau Cyffredin.

Rôl a Chyfrifoldebau'r Panel

Ein Rôl

Mae'r Panel yn gyfrifol am bennu lefelau cydnabyddiaeth ariannol aelodau etholedig a chyfetholedig y sefydliadau canlynol a'r trefniadau ar eu cyfer:

- Prif
- Gyngorau: Cyngorau Sir a Chyngorau Bwrdeistref Sirol
- Cyngorau Cymuned a Thref
- Cyngorau cymuned a thref
- Awdurdodau Parciau Cenedlaethol
- Awdurdodau Tân ac Achub
- Cyd-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu
- Cyd-bwyllgorau Corfforedig

Mae'r Panel yn sefydliad annibynnol ac mae'n ofynnol, yn ôl y gyfraith, i'r sefydliadau a restrir uchod roi'r penderfyniadau a wneir ganddo ar waith.

Rydym yn penderfynu ar y canlynol:

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

- y strwythur cyflog ar gyfer rhoi cydnabyddiaeth ariannol i aelodau
- y math o lwfansau a delir i aelodau a'u natur
- a yw taliadau yn orfodol neu a oes rhywfaint o hyblygrwydd lleol
- trefniadau mewn perthynas ag absenoldeb teuluol
- trefniadau ar gyfer monitro cydymffurfiaeth â phenderfyniadau'r Panel

Ein nod cyffredinol:

- cefnogi democratiaeth leol a rhoi llais i gymunedau, drwy sefydlu fframwaith cydnabyddiaeth ariannol priodol a theg, sy'n annog cynhwysiant a chyfranogiad

Ein nodau:

- dylai ein Penderfyniadau sicrhau bod lefelau cydnabyddiaeth ariannol yn deg, yn rhesymol ac yn werth am arian i drethdalwyr, ac y cânt eu pennu yng nghyd-destun enillion yng Nghymru ac amgylchiadau ariannol ehangach Cymru
- dylai ein Penderfyniadau gefnogi aelodau etholedig o amrywiaeth eang o gefndiroedd
- ni ddylai lefelau cydnabyddiaeth ariannol fod yn rhwystr i gyfranogi

Ein hamcanion strategol:

- gwneud Penderfyniadau ar sail tystiolaeth
- cyfathrebu mewn ffordd glir a hygyrch
- mynd ati i ymgysylltu ac ymgynghori'n rhagweithiol
- symleiddio trefniadau cydymffurfio ac adrodd
- cydweithio

Y Panel:

- Frances Duffy (Cadeirydd)
- Saz Willey (Is-gadeirydd)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

- Dianne Bevan (Aelod)
- Bev Smith (Aelod)
- Kate Watkins (Aelod)

Ceir rhagor o wybodaeth am aelodau'r Panel ar [wefan y Panel](#).

Methodoleg

Fel y noda ein hamcanion strategol, mae'r Panel wedi ymrwymo i wneud penderfyniadau ar sail tystiolaeth. Y flwyddyn hon, gwnaethom baratoi papur tystiolaeth ac ymchwil i ddwyn ynghyd y gwahanol ffynonellau o wybodaeth a ystyriwyd gan y Panel wrth wneud ei Benderfyniadau drafft. Rhoddodd amrywiaeth eang o ddata, tystiolaeth a ffactorau cyd-destunol er mwyn llywio proses gwneud penderfyniadau'r Panel mewn perthynas â'i Benderfyniadau ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024 i 2025. Roedd hyn yn cynnwys:

- data ar enillion wythnosol cyfartalog yn y DU ac yng Nghymru, gan gynnwys ASHE yr Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion
- cyfraddau chwyddiant CPIH a CPI blynyddol
- meincnodau, gan gynnwys cydnabyddiaeth ariannol i gynghorwyr yn yr Alban
- ymchwil i lwyth gwaith cynghorwyr, safbwyntiau ac agweddau tuag at gydnabyddiaeth ariannol ac amrywiaeth (Llywodraeth Cymru)
- Canfyddiadau Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau Senedd Cymru (2019)
- data a gasglwyd ar nifer y cynghorwyr sy'n hawlio cydnabyddiaeth ariannol a phecynnau buddiannau
- data ar sefyllfa ariannol awdurdodau lleol

Caiff y set gyflawn o dystiolaeth ac ymchwil a ystyriwyd ei chyhoeddi ar ein [gwefan](#).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Bu'r y Panel yn trafod uniongyrchol â grwpiau sy'n cynrychioli rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'i phwyllgor i Benaethiaid Gwasanaethau Democrataidd, Un Llais Cymru, Chymdeithas Clercod Cynghorau Lleol, a Chymdeithas Cynghorau Lleol Gogledd a Chanolbarth Cymru. Mae'r trafodaethau hyn yn rhoi cyfle i'r Panel ystyried safbwyntiau ynglŷn â'r trefniadau presennol, effaith penderfyniadau ar unigolion, sut mae'r trefniadau'n gweithredu'n ymarferol ac unrhyw faterion neu bryderon y mae unigolion am eu codi. Mae hefyd yn gyfle i drafod sefyllfaoedd sy'n dod i'r amlwg y bydd angen i'r Panel eu hystyried o bosibl mewn perthynas â'i brosesau gwneud penderfyniadau.

Helpodd y Panel i hwyluso sesiynau yn ystod digwyddiadau "Amrywiaeth mewn Democratiaeth" yn gynharach eleni. Drwy hyn, cawsom gyfle i glywed profiadau uniongyrchol nifer o aelodau etholedig, darpar ymgeiswyr a sefydliadau sy'n gweithio i ehangu cynrychioliaeth mewn llywodraeth leol. Rydym wedi defnyddio'r wybodaeth honno i lywio'r adroddiad hwn ac archwilio meysydd i'w hystyried yn y dyfodol.

Y flwyddyn hon, canolbwyntiodd hyn ar dri phrif fater fforddiadwyedd, taliadau a wneir i aelodau cyfetholedig a gofynion adrodd i Gynghorau Cymuned a Thref. Hoffai'r Panel ddiolch i bawb a gyfrannodd at ein trafodaethau, naill ai'n uniongyrchol neu drwy adborth a chwestiynau am ein hadroddiad diwethaf.

Bydwn nawr yn ymgynghori ar gynigion y Panel ac ar ôl ystyried y safbwyntiau a gawn mewn ymateb i'r ymgynghoriad hwn bydd y Panel yn gwneud ei benderfyniadau terfynol a chyhoeddi Adroddiad Terfynol 2024 i 2025 ym mis Chwefror 2024.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Trafodaethau a phenderfyniadau ar gyfer 2024 i 2025

Cyflog sylfaenol i aelodau etholedig prif gynghorau: Penderfyniad 1

Mae'r cyflog sylfaenol, a delir i bob aelod etholedig, yn gydnabyddiaeth ariannol am ymgymryd â chyfrifoldeb cynrychioliaeth gymunedol ac am gymryd rhan yn swyddogaethau craffu, swyddogaethau rheoleiddio a swyddogaethau cysylltiedig llywodraeth leol. Mae'n seiliedig ar yr hyn sy'n gyfwerth â gweithio tri diwrnod yr wythnos yn amser llawn. Mae'r Panel yn adolygu'r ymrwymiad hwn o ran amser yn rheolaidd, ac ni chynigir unrhyw newidiadau ar gyfer 2024 i 2025.

Mae'r Panel yn ymwybodol iawn o'r cyfyngiadau presennol ar gyllid cyhoeddus ac effaith ei benderfyniadau ar gyllidebau Prif Awdurdodau. Mae'r Panel hefyd yn ystyriol o'n Nodau a'n Hamcanion i gynnig pecyn cydnabyddiaeth ariannol teg a rhesymol i gefnogi aelodau etholedig ac annog amrywiaeth mewn cynrychioliaeth.

Nododd y Panel hefyd, yn y cylchoedd etholiadol blaenorol, fod cydnabyddiaeth ariannol cynghorwyr dipyn yn is na meincnod allweddol Enillion Cyfartalog yr Awr yng Nghymru (ASHE) a bod angen codiad sylweddol felly yn 2022.

Felly, mae'r Panel wedi penderfynu, ar gyfer y flwyddyn ariannol rhwng 1 Ebrill 2024 a 31 Mawrth 2025 ei bod yn briodol cadw'r cysylltiad rhwng cyflog sylfaenol cynghorwyr a chyflogau cyfartalog eu hetholwyr. Bydd y cyflog sylfaenol yn gyson â thair rhan o bump o ASHE 2022 i Gymru gyfan, sef y ffigur diweddaraf sydd ar gael ar adeg drafftio'r adroddiad hwn. Y ffigur fydd £18,666.

Cyflogau a delir i Uwch-aelodau, aelodau Dinesig ac

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

aelodau Llywyddol prif gynghorau: Penderfyniad 2

Bydd y terfyn ar nifer yr uwch gyflogau sy'n daladwy ("y cap") yn parhau.

Mae'r holl uwch gyflogau yn cynnwys taliad y cyflog sylfaenol. Cydnabyddir lefelau gwahanol cyfrifoldeb ychwanegol pob rôl a rhwng pob rôl mewn fframwaith â bandiau. Ni chynigir unrhyw newidiadau i'r bandiau eleni. Bydd yr elfen cyflog sylfaenol yn cynyddu yn unol ag ASHE a bydd y cynnydd hwn hefyd yn gymwys i elfen rôl Bandiau 1, 2, 3 a 4. Lle y telir Band 5, nid oes unrhyw gynnydd yn yr elfen rôl am fod y band hwn wedi'i rewi dros dro. Bydd y cynnydd yn y cyflog sylfaenol yn gymwys.

Felly, cyflog arweinydd y cyngor mwyaf (Grŵp A) fydd £69,998. Penderfynwyd ar yr holl daliadau eraill wrth gyfeirio at y cyflog hwn ac maent wedi'u nodi yn Nhabl 1.

Grŵp A

- Caerdydd
- Rhondda Cynon Taf
- Abertawe

Tabl 1 Cyflogau a delir i Aelodau Sylfaenol, Uwch-aelodau, aelodau Dinesig ac Aelodau Llywyddol Prif Gynghorau

Disgrifiad	Swm
Cyflog sylfaenol (sy'n daladwy i bob aelod etholedig)	£18,666

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Disgrifiad	Swm
Band 1 Arweinydd	£69,998
Band 1 Dirprwy Arweinydd	£48,999
Band 2 Aelodau Gweithrediaeth	£41,999
Band 3 Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir)	£27,999
Band 4 Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol Mwyaf	£27,999
Band 5 Arweinydd Grwpiau Gwleidyddol Eraill (os y'i telir)	£22,406
Pennaeth Dinesig (os y'i telir)	£27,999
Dirprwy Bennaeth Dinesig (os y'i telir)	£22,406
Aelod Llywyddol (os y'i telir)	£27,999
Dirprwy Aelod Llywyddol (sylfaenol yn unig)	£18,666

Grŵp B

- Pen-y-bont ar Ogwr
- Caerffili
- Sir Gaerfyrddin
- Conwy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

- Sir y Fflint
- Gwynedd
- Casnewydd
- Castell-nedd Port Talbot
- Sir Benfro
- Powys
- Bro Morgannwg
- Wrecsam

Tabl 1 Cyflogau a delir i Aelodau Sylfaenol, Uwch-aelodau, aelodau Dinesig ac Aelodau Llywyddol Prif Gynghorau

Disgrifiad	Swm
Cyflog sylfaenol (sy'n daladwy i bob aelod etholedig)	£18,666
Band 1 Arweinydd	£62,998
Band 1 Dirprwy Arweinydd	£44,099
Band 2 Aelodau Gweithrediaeth	£37,799
Band 3 Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir)	£27,999
Band 4 Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol Mwyaf	£27,999
Band 5 Arweinydd Grwpiau Gwleidyddol Eraill (os y'i telir)	£22,406

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Disgrifiad	Swm
Pennaeth Dinesig (os y'i telir)	£27,999
Dirprwy Bennaeth Dinesig (os y'i telir)	£22,406
Aelod Llywyddol (os y'i telir)	£27,999
Dirprwy Aelod Llywyddol (sylfaenol yn unig)	£18,666

Grŵp C

- Blaenau Gwent
- Ceredigion
- Sir Ddinbych
- Merthyr Tudful
- Sir Fynwy
- Torfaen
- Ynys Môn

Tabl 1 Cyflogau a delir i Aelodau Sylfaenol, Uwch-aelodau, aelodau Dinesig ac Aelodau Llywyddol Prif Gynghorau

Disgrifiad	Swm
Cyflog sylfaenol (sy'n daladwy i bob aelod etholedig)	£18,666

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Disgrifiad	Swm
Band 1 Arweinydd	£59,498
Band 1 Dirprwy Arweinydd	£41,649
Band 2 Aelodau Gweithrediaeth	£35,699
Band 3 Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir)	£27,999
Band 4 Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol Mwyaf	£27,999
Band 5 Arweinydd Grwpiau Gwleidyddol Eraill (os y'i telir)	£22,406
Pennaeth Dinesig (os y'i telir)	£27,999
Dirprwy Bennaeth Dinesig (os y'i telir)	£22,406
Aelod Llywyddol (os y'i telir)	£27,999
Dirprwy Aelod Llywyddol (sylfaenol yn unig)	£18,666

Nid oes unrhyw newidiadau pellach i'r taliadau a'r buddiannau a delir i aelodau etholedig. Bydd yr holl Benderfyniadau cyfredol ym cael eu cyhoeddi ar ein [gwefan](#).

Ni wnaed unrhyw newidiadau i lwfansau Teithio a Chynhaliaeth; Cymorth Gofal a Pheronol; Absenoldeb Salwch; Cyd-bwyllgorau Corfforedig, Cynorthwywyr i'r Weithrediaeth, cyflogau ychwanegol a threfniadau rhannu swydd.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Cyflogau Cyd-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu: Penderfyniad 3

Bydd cyflog cadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn parhau i fod yn gyson â Band 3 a chaiff ei bennu ar £9,333.

Pennir cyflog is-gadeirydd yn 50% o gyflog y Cadeirydd, sef £4,667.

Ni fydd unrhyw newidiadau eraill.

Taliadau i Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub: Penderfyniad 4

Ffurfiwyd y tri pharc cenedlaethol yng Nghymru, Eryri, Arfordir Penfro a Bannau Brycheiniog, i ddiogelu tirweddau ysblennydd a chynnig cyfleoedd hamdden i'r cyhoedd. [Arweiniodd Deddf yr Amgylchedd 1995](#) at greu Awdurdod Parc Cenedlaethol (APC) ar gyfer pob parc. Mae Awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn cynnwys aelodau sydd naill ai'n aelodau etholedig a enwebir gan y prif gynghorau o fewn ardal y parc cenedlaethol neu'n aelodau a benodir gan Lywodraeth Cymru drwy broses Penodiadau Cyhoeddus. Caiff aelodau a benodir gan Lywodraeth Cymru ac aelodau a enwebir gan gyngor eu trin yn gyfartal o ran cydnabyddiaeth ariannol.

Ffurfiwyd y tri gwasanaeth tân ac achub (ATAau) yng Nghymru, Canolbarth a Gorllewin Cymru, Gogledd Cymru a De Cymru, fel rhan o ad-drefnu Llywodraeth Leol yn 1996. Maent yn cynnwys aelodau etholedig sy'n cael eu henwebu gan y Prif Gynghorau o fewn ardal pob gwasanaeth tân ac achub.

Yn unol â phenderfyniad y Panel i gynyddu cyflog sylfaenol aelodau etholedig prif gynghorau, bydd lefel cydnabyddiaeth ariannol aelodau cyffredin yn APCau a ATAau hefyd yn cynyddu yn unol ag ASHE.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Bydd cydnabyddiaeth ariannol Cadeiryddion yn parhau'n gysylltiedig â chyflog uwch-aelod Band 3 prif gyngor. Felly, bydd eu helpen rôl yn cynyddu'n unol â hynny. Bydd cysylltiad Dirprwy gadeiryddion, cadeiryddion pwyllgorau ac uwch swyddi eraill a delir â Band 5 yn parhau. Mae'n hyn yn golygu y bydd elfen rôl eu cyflog yn parhau i gael ei rhewi dros dro. Ceir manylion llawn lefelau cydnabyddiaeth ariannol i aelodau APCau ac ATAAu yn Nhabl 2.

Tabl 2: Taliadau i Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub

Awdurdodau Parciau Cenedlaethol	Swm
Cyflog sylfaenol i aelodau cyffredin	£5,265
Cadeirydd	£14,598
Dirprwy gadeirydd (os penodir un)	£9,005
Cadeirydd Pwyllgor neu uwch swydd arall	£9,005

Tabl 2: Taliadau i Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub

Awdurdodau Tân ac Achub	Swm
Cyflog sylfaenol i aelodau cyffredin	£2,632
Cadeirydd	£11,965

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Awdurdodau Tân ac Achub	Swm
Dirprwy gadeirydd (os penodir un)	£6,372
Cadeirydd Pwyllgor neu uwch swydd arall	£6,372

Cyhoeddir yr holl Benderfyniadau cyfredol, gan gynnwys cyfyngiadau ar dderbyn lwfansau dwbl, ar ein gwefan. Heblaw am y codiadau uchod, ni chynigir unrhyw newidiadau y flwyddyn hon.

Taliadau a wneir i aelodau etholedig Prif Gyngorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub: Penderfyniad 5

Mae'r Penderfyniad cyfredol (a wnaed yn Adroddiad Blynyddol 2022 i 2023) yn nodi y dylai aelodau cyfetholedig y cyrff perthnasol gael cydnabyddiaeth ariannol ar sail diwrnod neu hanner diwrnod. Hefyd, gall y swyddog perthnasol benderfynu ar gyfanswm y diwrnodau y rhoddir cydnabyddiaeth ariannol ar eu cyfer mewn blwyddyn a phennu amser rhesymol am baratoi ar gyfer cyfarfodydd.

Mae'r Panel wedi nodi'r newidiadau i arferion gwaith, a roddwyd ar waith yn ystod COVID-19 ac sydd bellach yn dod yn fwy arferol, sydd wedi golygu newid tuag at ddefnydd amlach o gyfarfodydd a/neu gyrsiau hyfforddiant ar-lein, sydd yn aml yn fyr, yn ogystal â chyfarfodydd pwyllgor mwy rheolaidd. Mae'r Panel hefyd wedi cael adborth gan Benaethiaid Gwasanaethau Democrataidd yn codi'r mater hwn.

Ystyriodd y Panel newid i gyfradd yr awr. Byddai hyn yn adlewyrchu'n well y ffyrdd newydd o weithio a'r oriau a weithiwyd mewn gwirionedd. Fodd bynnag,

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

cydnabu'r Panel na fyddai hyn bob amser yn briodol o bosibl, yn enwedig ar gyfer cyfarfodydd wyneb yn wyneb y disgwylir iddynt bara sawl awr.

Felly, mae'r Panel yn cynnig y dylai fod hyblygrwydd lleol i'r swyddog perthnasol benderfynu pryd y bydd yn briodol cymhwyso cyfradd diwrnod neu hanner diwrnod neu ddefnyddio cyfradd yr awr lle mae'n gwneud synnwyr cyfuno nifer o gyfarfodydd byr fel y nodir yn Nhabl 3.

Tabl 3: Taliadau a wneir i aelodau etholedig Prif Gyngorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub

Rôl	Taliad cyfradd fesul awr	Cyfradd talu hyd at 4 awr	Cyfradd talu 4 awr a throsodd
Cadeiryddion pwyllgorau safonau, a phwyllgorau archwilio	£33.50	£134	£268
Aelodau Cyffredin o Bwyllgorau Safonau sydd hefyd yn cadeirio Pwyllgorau Safonau ar gyfer Cyngorau Cymuned a Thref	£29.75	£119	£238
Aelodau Cyffredin o Bwyllgorau Safonau; Pwyllgor Craffu Addysg; Pwyllgor Craffu Trosedd ac Anrhefn a Phwyllgor Archwilio	£26.25	£105	£210
Cynghorwyr Cymuned a Thref sy'n aelodau o Bwyllgorau Safonau Prif Gyngorau	£26.25	£105	£210

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Cynghorau Cymuned a Thref

Mae'r Panel yn parhau i wneud taliadau am gostau ychwanegol gweithio gartref a thaliadau am nwyddau traul swyddfa yn orfodol. Ni fydd unrhyw newid i'r Penderfyniad a wnaed y llynedd.

Taliadau Gorfodol: Penderfyniad 6

Taliad am gostau ychwanegol gweithio gartref

Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref.

Taliad penodol am nwyddau traul

Mae'n rhaid i gynghorau naill ai dalu £52 y flwyddyn i'w haelodau am gost nwyddau traul swyddfa sydd eu hangen i gyflawni eu rôl, neu fel arall mae'n rhaid i gynghorau ei gwneud yn bosibl i'w haelodau hawlio ad-daliad llawn am gost eu nwyddau traul swyddfa.

Mater i bob cyngor yw gwneud a chofnodi penderfyniad polisi mewn perthynas â phryd a sut y caiff y taliadau eu gwneud ac a ydynt yn cael eu talu'n fisol, yn flynyddol neu fel arall. Dylai'r polisi hefyd nodi a fydd unrhyw daliadau a wneir i aelod sy'n gadael neu sy'n newid ei rôl yn ystod y flwyddyn ariannol yn cael eu hadennill, a sut.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Digolledu am Golled Ariannol: Penderfyniad 7

Taliad dewisol yw digolledu am golled ariannol. Ni chafodd y swm am golled ariannol ei gynyddu y llynedd.

Yn flaenorol, penderfynodd y Panel y dylid pennu lefel briodol o daliadau ar gyfradd ddyddiol ASHE.

Er mwyn cadw'r cysylltiad hwn, cynigir y dylai'r ffigurau ar gyfer 2024 bellach gael eu pennu fel a ganlyn: £119.62 am ddiwrnod llawn a £59.81 am hanner diwrnod.

Gofynion Adrodd: Penderfyniad 8

Mae'n ofynnol i Gyngorau Cymuned a Thref gyflwyno datganiad blynyddol o daliadau i'r Panel erbyn 30 Medi bob blwyddyn, a hefyd ei gyhoeddi ar eu gwefan. Mae'r Panel wedi darparu ffurflen dempled at ddefnydd clercod.

Mae'r Panel wedi trafod ac wedi ystyried newid y gofynion ar Gyngorau Cymuned a Thref wrth gyflwyno eu datganiad o daliadau. Nod y Panel yw symleiddio'r trefniadau gweinyddol ac annog Cyngorau i sicrhau bod yr holl daliadau gorfodol yn cael eu gwneud i aelodau unigol.

Mae'r Panel yn cynnig, o fis Medi 2024, mai dim ond y cyfansymiau a dalwyd mewn perthynas â'r taliadau gorfodol a grybwyllir uchod y bydd angen i'r datganiadau eu dangos, sef y cyfraniad o £156 at gostau gweithio gartref a'r gyfradd benodedig o £52 am lwfans nwyddau traul a'r treuliau teithio a chynhaliaeth a dalwyd.

Mae hyn yn golygu y bydd y taliadau hyn yn gyson ag adrodd ar gostau lwfansau gofal a chymorth personol.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Taliadau i gynghorau cymuned a thref

Math o daliad	Grŵp	Gofyniad
Ad-daliad am amser a dreulir ar faterion Cynghorau Cymuned a Thref (a elwid gynt yn Daliad Sylfaenol)	1 (Dros 14,000 o etholwyr)	£156 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd yn rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang o ganlyniad i weithio gartref
Ad-daliad am nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref	1 (Dros 14,000 o etholwyr)	£52 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £52 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £1 yr wythnos) tuag at gost nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref
Taliad am Uwch-rôl	1 (Dros 14,000 o etholwyr)	Gorfodol i un aelod; dewisol i hyd at saith aelod
Maer neu Gadeirydd Cyngor	1 (Dros 14,000 o etholwyr)	Dewisol, hyd at uchafswm o £1,500
Dirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd Cyngor	1 (Dros 14,000 o etholwyr)	Dewisol, hyd at uchafswm o £500
Lwfans mynychu	1 (Dros 14,000 o etholwyr)	Dewisol
Colled ariannol	1 (Dros 14,000 o	Dewisol

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

	etholwyr)
Teithio a chynhaliaeth	1 (Dros Dewisol 14,000 o etholwyr)
Costau gofal	1 (Dros Gorfodol 14,000 o etholwyr)
Ad-daliad am amser a dreulir ar faterion Cynghorau Cymuned a Thref (a elwid gynt yn Daliad Sylfaenol)	2 £156 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd yn rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref
Ad-daliad am nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref	2 £52 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £52 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £1 yr wythnos) tuag at gost nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref
Taliad am Uwch-rôl	2 Gorfodol i un aelod; dewisol i hyd at bum aelod (10,000 i 13,999 o etholwyr)
Maer neu Gadeirydd Cyngor	2 Dewisol: hyd at uchafswm o £1,500 (10,000 i 13,999 o etholwyr)
Dirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd	2 Dewisol: hyd at uchafswm o £500 (10,000 i

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Cyngor 13,999 o
etholwyr)

Lwfans Mynychu 2 Dewisol
(10,000 i
13,999 o
etholwyr)

Colled Ariannol 2 Dewisol
(10,000 i
13,999 o
etholwyr)

Teithio a
Chynhaliaeth 2 Dewisol
(10,000 i
13,999 o
etholwyr)

Cost Gofal 2 Gorfodol
(10,000 i
13,999 o
etholwyr)

Ad-daliad am amser a dreulir ar faterion Cynghorau Cymuned a Thref (a elwid gynt yn Daliad Sylfaenol) 3 (5,000 i 9,999 o etholwyr) £156 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd yn rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref

Ad-daliad am nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref 3 (5,000 i 9,999 o etholwyr) £52 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £52 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £1 yr wythnos) tuag at gost nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Taliad am Uwch-rôl	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Dewisol i hyd at dri aelod
--------------------	------------------------------	----------------------------

Maer neu Gadeirydd Cyngor	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Dewisol hyd at uchafswm o £1,500
---------------------------	------------------------------	----------------------------------

Dirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd Cyngor	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Dewisol hyd at uchafswm o £500
--	------------------------------	--------------------------------

Lwfans Mynychu	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Dewisol
----------------	------------------------------	---------

Colled Ariannol	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Dewisol
-----------------	------------------------------	---------

Teithio a Chynhaliaeth	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Dewisol
------------------------	------------------------------	---------

Cost Gofal	3 (5,000 i 9,999 o etholwyr)	Gorfodol
------------	------------------------------	----------

Ad-daliad am amser a dreulir ar faterion Cynghorau Cymuned a Thref (a elwid gynt yn Daliad Sylfaenol)	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	£156 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd yn rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref
---	------------------------------	---

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ad-daliad am nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	£52 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £52 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £1 yr wythnos) tuag at gost nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref
---	------------------------------	---

Taliad am Uwch-rôl	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Dewisol i hyd at dri aelod
--------------------	------------------------------	----------------------------

Maer neu Gadeirydd Cyngor	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Dewisol hyd at uchafswm o £1,500
---------------------------	------------------------------	----------------------------------

Dirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd Cyngor	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Dewisol hyd at uchafswm o £500
--	------------------------------	--------------------------------

Lwfans Mynychu	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Dewisol
----------------	------------------------------	---------

Colled Ariannol	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Dewisol
-----------------	------------------------------	---------

Teithio a Chynhaliaeth	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Dewisol
------------------------	------------------------------	---------

Cost Gofal	4 (1,000 i 4,999 o etholwyr)	Gorfodol
------------	------------------------------	----------

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ad-daliad am amser a dreulir ar faterion Cynghorau Cymuned a Thref (a elwid gynt yn Daliad Sylfaenol)	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	£156 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd yn rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref
---	----------------------------	---

Ad-daliad am nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	£52 tâl gorfodol i bob aelod. Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £52 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £1 yr wythnos) tuag at gost nwyddau traul swyddfa wrth weithio gartref
---	----------------------------	---

Taliad am Uwch-rôl	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	Dewisol hyd at 3 Aelod
--------------------	----------------------------	------------------------

Maer neu Gadeirydd Cyngor	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	Dewisol hyd at uchafswm o £1,500
---------------------------	----------------------------	----------------------------------

Dirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd Cyngor	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	Dewisol hyd at uchafswm o £500
--	----------------------------	--------------------------------

Lwfans Mynychu	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	Dewisol
----------------	----------------------------	---------

Colled Ariannol	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	Dewisol
-----------------	----------------------------	---------

Teithio a Chynhaliaeth	5 (O dan 1,000 o etholwyr)	Dewisol
------------------------	----------------------------	---------

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

etholwyr)

Cost Gofal 5 (O dan Gorfodol
1,000 o
etholwyr)

Ni wnaed unrhyw newidiadau i daliadau am ymgymryd ag uwch-rolau; lwfansau Teithio a Chynhaliaeth; Lwfans Gofal a Chymorth Personol na Lwfans Mynychu.

Bydd yr holl Benderfyniadau cyfredol yn cael eu cyhoeddi ar ein gwefan.

Crynodeb o'r Benderfyniadau ar gyfer 2024 i 2025

Penderfyniad 1

Caiff lefel sylfaenol cyflog i aelodau etholedig prif gynghorau ei phennu ar £18,666.

Penderfyniad 2

Cyflog arweinydd y cyngor mwyaf (Grŵp A) fydd £69,998. Penderfynwyd ar yr holl daliadau eraill wrth gyfeirio at y cyflog hwn. Nodir pob taliad yn Nhabl 1.

Penderfyniad 3

Cyflog cadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu fydd £9,333. Cyflog is-gadeirydd fydd £4,667.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Penderfyniad 4

Mae cyflog sylfaenol aelodau o Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub wedi cynyddu. Nodir pob taliad yn Nhabl 2.

Bydd yr holl Benderfyniadau cyfredol, gan gynnwys cyfyngiadau ar dderbyn lwfansau dwbl, yn cael eu cyhoeddi ar ein gwefan. Heblaw am y codiadau uchod, ni chynigir unrhyw newidiadau y flwyddyn hon.

Penderfyniad 5

O ran taliadau i aelodau cyfetholedig, mae'r Panel yn cynnig y dylai fod hyblygrwydd lleol i'r swyddog perthnasol benderfynu pryd y bydd yn briodol cymhwyso cyfradd diwrnod neu hanner diwrnod neu ddefnyddio cyfradd yr awr lle mae'n gwneud synnwyr cyfuno nifer o gyfarfodydd byr.

Nid yw cyfraddau diwrnod llawn na hanner diwrnod wedi newid ers 2023-24. Yr unig newid yw cyfraddau yr awr, fel y'u nodir yn Nhabl 3.

Penderfyniad 6

Bydd aelodau o Gynghorau Cymuned a Thref yn cael taliad o £156 y flwyddyn (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref. Ac mae'n rhaid i gynghorau naill ai dalu £52 y flwyddyn i'w haelodau am gost nwyddau traul swyddfa sydd eu hangen i gyflawni eu rôl, neu fel arall mae'n rhaid i gynghorau ei gwneud yn bosibl i'w haelodau hawlio ad-daliad llawn am gost eu nwyddau traul swyddfa.

Penderfyniad 7

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Taliad dewisol yw digolledu am golled ariannol. Ni chafodd y swm am golled ariannol ei gynyddu y llynedd.

Yn flaenorol, penderfynodd y Panel y dylid pennu lefel briodol o daliadau ar gyfradd ddyddiol ASHE.

Er mwyn cadw'r cysylltiad hwn, cynigir y dylai'r ffigurau ar gyfer 2024 bellach gael eu pennu fel a ganlyn: £119.62 am ddiwrnod llawn a £59.81 am hanner diwrnod.

Penderfyniad 8

Mae'r Panel yn cynnig, o fis Medi 2024, mai dim ond y cyfansymiau a dalwyd mewn perthynas â'r taliadau gorfodol a grybwyllir uchod y bydd angen i'r datganiadau eu dangos, sef y cyfraniad o £156 at gostau gweithio gartref a'r gyfradd benodedig o £52 am lwfans nwyddau traul a'r treuliau teithio a chynhaliaeth a dalwyd.

Mae hyn yn golygu y bydd y taliadau hyn yn gyson ag adrodd ar gostau lwfansau gofal a chymorth personol.

Mae pob Penderfyniad arall a nodwyd yn [Adroddiad Blynyddol](#) 2023 i 2024 y Panel yn parhau'n ddilys a dylent gael eu cymhwyso.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/panel-annibynnol-cymru-ar-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2024-i-2025-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Ymgynghoriad ar Adroddiad Drafft 2024 i 2025

Rydym yn croesawu adborth ar yr Adroddiad drafft hwn ac rydym wedi cynnwys rhai cwestiynau ychwanegol lle y byddem yn gwerthfawrogi clywed eich barn. Daw'r cyfnod ymgynghori i ben ar **8 Rhagfyr 2023** a gallwch naill ai anfon eich sylwadau dros e-bost neu gwblhau'r ffurflen ar ein [gwefan](#).

Mae croeso hefyd ichi gyflwyno sylwadau ysgrifenedig i'r cyfeiriad isod.

I ofyn am fersiynau printiedig o'r Adroddiad, anfonwch e-bost atom neu ysgrifennwch at:

Mae croeso hefyd ichi anfon sylwadau ysgrifenedig i'r cyfeiriad isod.

I ofyn am fersiynau printiedig o'r Adroddiad, gallwch anfon [e-bost](#) atom neu ysgrifennu at:

Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol
Trydydd Llawr - Dwyrain
Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

Cwestiwn 1 - Cynyddu cynabyddiaeth ariannol drwy ddefnyddio'r Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion (ASHE)

Mae'r Panel yn gwbl ymwybodol o'r cyfyngiadau presennol ar gyllid cyhoeddus ac effaith ei benderfyniadau ar gyllidebau Prif Awdurdodau. Mae'r Panel hefyd yn ystyriol o'n Nodau a'n Hamcanion i gynnig pecyn cynabyddiaeth ariannol teg a rhesymol i gefnogi aelodau etholedig ac annog amrywiaeth mewn cynrychioliaeth. Felly, rydym yn cynnig y dylid cynyddu eu cynabyddiaeth ariannol yn seiliedig ar enillion cyfartalog eu hetholwyr.

A ydych chi'n credu bod y Panel wedi taro'r cydbwysedd cywir rhwng fforddiadwyedd a chynabyddiaeth ariannol ddigonol i gynrychiolwyr? Os nad ydych yn cytuno, a oes gennych unrhyw awgrymiadau eraill?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

Unrhyw sylwadau ychwanegol

--

Cwestiwn 2 – Hyblygrwydd lleol ar gyfer taliadau i unigolion cyfetholedig

Mae'r Panel wedi cael tystiolaeth y byddai'n fwy costeffeithiol ac yn decach i roi hyblygrwydd o ran talu'r rhai sy'n aelodau cyfetholedig o bwyllgorau Prif Gyngorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub.

Felly, mae'r Panel yn cynnig y dylai fod hyblygrwydd lleol i'r swyddog perthnasol benderfynu pryd y bydd yn briodol cymhwyso cyfradd diwrnod neu hanner diwrnod neu ddefnyddio cyfradd yr awr lle mae'n gwneud synnwyr cyfuno nifer o gyfarfodydd byr.

A ydych yn cytuno â'r cynnig hwn? Os nad ydych yn cytuno, a oes gennych unrhyw awgrymiadau eraill?

Ydw
Nac ydw
Dim barn

Unrhyw sylwadau ychwanegol

--

Cwestiwn 3 – Annog teithio cynaliadwy

Hoffai'r Panel sicrhau ein bod yn cefnogi cynaliadwyedd amgylcheddol yn ein penderfyniadau ynglŷn â chydabyddiaeth ariannol. Rydym yn ymwybodol bod cynlluniau mewn llawer o gyrff yng Nghymru sy'n annog teithio cynaliadwy ac rydym wedi cyngori y dylai aelodau etholedig, os oes modd, gael eu hannog i gymryd rhan yn y cynlluniau hyn.

A oes gennych unrhyw enghreifftiau da o arferion da neu syniadau eraill ynglŷn â sut y gallem ddefnyddio ein pwerau i annog mwy o deithio cynaliadwy ymhlith aelodau?

Oes

Nac oes

Dim barn

Unrhyw sylwadau ychwanegol

Cwestiwn 4 – Ymwybyddiaeth o hawliau cynrychiolwyr

Mae'r Panel wedi gweld tystiolaeth o ddiffyg ymwybyddiaeth ymhlith aelodau etholedig lleol o'r taliadau y maent yn gallu eu hawlio. Hoffem glywed a yw hyn yn broblem sylweddol, ac os felly, byddwn yn anelu at godi ymwybyddiaeth ymhellach, drwy dargedu meysydd lle y gall hyn fod yn broblem.

Nodwch pa fath o gorff rydych yn ei wasanaethu (dewiswch bob un sy'n gymwys):

Prif Gyngor	<input type="checkbox"/>
Cyngor Cymuned neu Gymuned Tref	<input type="checkbox"/>
Awdurdod Tân ac Achub	<input type="checkbox"/>
Awdurdod Parc Cenedlaethol	<input type="checkbox"/>

Beth yw eich statws?

Aelod	<input type="checkbox"/>
Aelod Cyfetholedig	<input type="checkbox"/>
Arall	<input type="checkbox"/>

A ydych chi'n gwybod bod gennych hawl i rai neu bob un o'r canlynol?

- Cydnabyddiaeth ariannol am eich rôl

Ydw	<input type="checkbox"/>
Nac ydw	<input type="checkbox"/>

- Pensiwn (prif gynghorau yn unig)

Ydw	<input type="checkbox"/>
Nac ydw	<input type="checkbox"/>

- Ad-daliad am dreuliau

Ydw	<input type="checkbox"/>
Nac ydw	<input type="checkbox"/>

- Ad-daliad am gyfrifoldebau gofalu

Ydw

Nac ydw

- Taliadau absenoldeb teuluol (Prif Gynghorau yn unig)

Ydw

Nac ydw

Pa gamau y mae eich cyngor neu'ch awdurdod yn eu cymryd i sicrhau bod ei aelodau etholedig a'i aelodau cyfetholedig yn ymwybodol o'r symiau y mae ganddynt hawl iddynt?

--

Cwestiwn 5 – Cyhoeddi symiau wedi'u cyfuno ar gyfer Cyngorau Cymuned a Thref

Mae'n ofynnol i Gyngorau Cymuned a Thref gyflwyno datganiad blynyddol o daliadau i'r Panel erbyn 30 Medi bob blwyddyn, a chyhoeddi hyn ar eu gwefan hefyd. Mae'r Panel wedi darparu templed o ffurflen i glercod ei defnyddio. Mae'r Panel wedi trafod ac ystyried newid y gofynion ar gyfer Cyngorau Cymuned a Thref wrth gyflwyno eu ffurflen datgan taliadau. Nod y Panel yw symleiddio gweinyddiaeth ac annog Cyngorau i sicrhau bod yr holl daliadau gorfodol yn cael eu gwneud i aelodau unigol.

Mae'r Panel yn cynnig, o fis Medi 2024, bod angen i'r ffurflenni ddangos cyfanswm y symiau a dalwyd mewn perthynas â'r taliadau gorfodol a grybwyllwyd uchod. Dyna'r cyfraniad o £156 at gostau gweithio gartref, y lwfans traul cyfradd sefydlog o £52 a'r costau teithio a chynhaliadaeth a dalwyd.

Mae hyn yn dod â'r rhain yn unol ag adrodd costau gofal a lwfansau cymorth personol.

A ydych chi'n cytuno y gall y ffigurau hyn gael eu cyhoeddi fel cyfanswm i'r holl aelodau yn hytrach nag yn unigol?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>

Beth yw'r rhesymau dros eich barn?

Cwestiwn 6 – Cyhoeddi symiau wedi'u cyfuno ar gyfer cyrff eraill

Mewn adroddiadau yn y dyfodol, rydym yn ystyried caniatáu cyfuno costau teithio a chynhaliadau aelodau prif gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub, a byddai gennym ddiddordeb yn eich barn.

A ydych chi'n cytuno y gall y ffigurau hyn gael eu cyhoeddi fel cyfanswm i'r holl aelodau yn hytrach nag yn unigol?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

Beth yw'r rhesymau dros eich barn?

Consultation on Draft Report 2024 to 2025

We welcome feedback on this draft Report and have included some additional questions where we would appreciate your views. The consultation period will end on the **8 December 2023**, and you can either [email us](#) your comments or complete the form on our [website](#).

You are also welcome to submit comments in writing to the address below.

To request a printed versions of the Report please [email us](#) or write to:

Independent Remuneration Panel for Wales
Third Floor East
Crown Buildings
Cathays Park
Cardiff
CF10 3NQ

Question 1 - Uplift of remuneration using the Annual Survey of Hours and Earnings (ASHE)

The Panel is fully aware of the current constraints on public funding and the impact its decisions will have on the budgets of Principal Authorities. The Panel is also mindful of our Aims and Objectives to provide a fair and reasonable remuneration package to support elected members and to encourage diversity of representation. We therefore propose to uplift their remuneration based on the average earnings of their constituents.

Do you think that the Panel has struck the right balance between affordability and adequate remuneration for representatives? If not, do you have other suggestions?

Yes

No

No Opinion

Any additional comments

--

Question 2 - Local flexibility for payments to co-opted individuals

The Panel has received evidence that it would be more cost effective and fairer to provide for flexibility in paying those who are co-opted to serve on committees of Principal Councils, National Park Authorities and Fire and Rescue Authorities.

The Panel has therefore proposed there should be local flexibility for the relevant officer to decide when it will be appropriate to apply a day or half day rate or to use an hourly rate where it is sensible to aggregate a few short meetings.

Do you agree with this proposal? If not, do you have any suggested alternatives?

Yes

No

No Opinion

Any additional comments

Question 3 - Encouraging sustainable travel

The Panel would like to ensure that we support environmental sustainability in our decisions about remuneration. We are aware that there are schemes in many bodies in Wales which encourage sustainable travel and we have advised that, if possible, elected members should be encouraged to participate in these schemes.

Do you have any examples of good practice or other ideas of ways in which we might use our powers to encourage more sustainable travel among members?

Yes

No

No Opinion

Any additional comments

Question 4 - Awareness of the entitlements of representatives

The Panel has seen evidence of a lack of awareness amongst local elected members of the payments to which they are entitled. We would like to find out if this is a significant issue, and if so, we will aim to raise awareness further, targeted at areas where this may be a problem.

Please identify which type of body you serve (select all that apply):

Principal Council	<input type="checkbox"/>
Community or Town Council	<input type="checkbox"/>
Fire and Rescue Authority	<input type="checkbox"/>
National Park Authority	<input type="checkbox"/>

What is your status?

Member	<input type="checkbox"/>
Co-opted Member	<input type="checkbox"/>
Other	<input type="checkbox"/>

Did you know that you may be entitled to some of or all the following?

- Remuneration for your role

Yes	<input type="checkbox"/>
No	<input type="checkbox"/>

- Pension (Principal Councils only)

Yes	<input type="checkbox"/>
No	<input type="checkbox"/>

- Reimbursement of expenses

Yes	<input type="checkbox"/>
No	<input type="checkbox"/>

- Reimbursement for caring responsibilities

Yes

No

- Family absence payments (Principal Councils only)

Yes

No

What steps does your council or authority take to make its elected members and co-opted members aware of their entitlements?

--

Question 5 - Publication of consolidated sums for Community and Town Councils

Community and Town Councils are required to submit an annual statement of payments to the Panel by 30 September each year, and also publish this on their website. The Panel have provided a template return for clerks to use. The Panel have discussed and considered changing the requirements for Community and Town Councils when submitting their statement of payment returns. The Panel's aim is to simplify administration and encourage Councils to ensure all mandatory payments are made to individual members.

The Panel proposes that from September 2024, the returns need only show the total amounts paid in respect of the mandatory payments mentioned above. That is the £156 contribution to the costs of working from home, the £52 set rate consumables allowance and the travel and subsistence expenses paid.

This brings these in line with the reporting of the costs of care and personal assistance allowances.

Do you agree that these figures may be published as a global total rather than individually?

Yes

No

No View

<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>

What are the reasons for your view?

Question 6 - Publication of consolidated sums for other bodies

In future reports, we are thinking of allowing consolidation of the travel and subsistence expenses of members of principal councils, National Park Authorities and Fire and Rescue Authorities and would be interested in your views.

Do you agree that these figures may be published as a global total rather than individually?

Yes

No

No View

<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>

What are the reasons for your view?

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
5^{ED} RHAGFYR 2023

POLISI CYFARFODYDD AML-LEOLIAD

YR ARGYMHELLION/PENDERFYNIADAU ALLWEDDOL SYDD EU HANGEN:

Ystyried y polisi presennol, gwneud unrhyw awgrymiadau ar gyfer gwella ac argymell unrhyw newidiadau arfaethedig i'r Cyngor.

Y RHESYMAU:

Adolygu a sicrhau bod y polisi cyfarfodydd Aml-leoliad yn briodol.

Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad

NAC OES

Angen i'r Cyngor wneud penderfyniad

OES

Yr Aelod o'r Cabinet sy'n Gyfrifol am y Portffolio:- Cyng. Linda Evans – Dirprwy Arweinydd

Arall:- Cyng. Michael Cranham – Cadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd

Y Gyfarwyddiaeth

Y Prif Weithredwr

Enw Pennaeth y Gwasanaeth:

Linda Rees-Jones

Awdur yr

Adroddiad:

Gaynor Morgan

Swyddi:

Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith

Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd

Rhifau ffôn / Cyfeiriadau e-bost:

01267 224012 /
Lrjones@sirgar.gov.uk

01267 224026 /
gmorgan@carmarthenshire.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY

DEMOCRATIC SERVICES COMMITTEE

MULTI-LOCATION MEETING POLICY

With the implementation of “The Local Government and Elections (Wales) Act 2021 the Welsh Government has provided Councils the power and freedom to convene multi-location meetings which will enable greater accessibility and public participation in local government decision making.

Meetings must be capable of being held virtually, but each authority can decide whether their meetings will be held fully virtually or multi-location (where some participants are in the same physical location, whilst others join the meeting virtually, also referred to as ‘hybrid meetings’). Authorities cannot hold purely physical meetings (apart from the Dyfed Powys Police & Crime Panel which is subject to separate regulation).

The Authority’s Multi location meeting policy was approved by Council on the 12th October 2022 (Minute 4.1 refers) and took into account the interim statutory guidance issued by Welsh Government. Welsh Government published the final guidance on the 7th July 2023 and it is now an appropriate time to review the policy based on our experience of multi-location meetings to-date.

Proposed amendments to the policy, as highlighted in red, include greater guidance on the use of cameras. Some members have not responded when called to speak by the Chair, therefore greater emphasis has been placed on the requirement for members to remain in the meeting throughout debates and during voting, this is particularly important in order to maintain the integrity of the decision-making process and to reduce the opportunity for legal challenge of any decision. Members who need to leave the meeting early or temporarily (i.e. to take a phone call) should notify the Democratic Services Officer that they are no longer present.

**DETAILED REPORT
ATTACHED?**

YES.

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report :

Signed: Linda Rees Jones, Head of Administration & Law

Policy, Crime & Disorder and Equalities NONE	Legal YES	Finance NONE	ICT NONE	Risk Management Issues NONE	Staffing Implications NONE	Physical Assets NONE
--	---------------------	------------------------	--------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

Legal

This Policy has been drafted having regard to the provisions of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 and the Welsh Government Statutory and Non Statutory Guidance on democracy within principal councils and particularly guidance on multi-location meetings.

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: Linda Rees Jones, Head of Administration & Law

- 1.Scrutiny Committee** Not applicable
- 2.Local Member(s)** Not applicable
- 3.Community / Town Council** Not applicable
- 4.Relevant Partners** Not applicable
- 5.Staff Side Representatives and other Organisations** Not applicable

Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information List of Background Papers used in the preparation of this report:

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection
Canllawiau Llywodraeth Cymru		https://www.llyw.cymru/sites/default/files/pdf-versions/2023/8/1/1692615160/statutory-and-non-statutory-guidance-democracy-within-principal-councils-contents.pdf
WG Guidance		https://www.gov.wales/sites/default/files/pdf-versions/2023/8/1/1691417050/statutory-and-non-statutory-guidance-democracy-within-principal-councils-contents.pdf
Council Constitution		https://www.carmarthenshire.gov.wales/home/council-democracy/the-council/councils-constitution/

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Carmarthenshire County Council

Democratic Services Multi-location Policy

Multi-Location Meetings (otherwise known as Hybrid meetings) came into force as part of the Local Government & Elections (Wales) Act 2021 – Section 47, with the aim of increasing accessibility and improved participation in Local Government.

Introduction

The purpose of this policy is to provide guidance to Councillors, Officers and the public as to how we manage and conduct multi-location (hybrid) Committee meetings.

Multi-location meetings (sometimes known as hybrid meetings) are a combination of face to face meetings and virtual meetings, whereby some Councillors, officers and the public attend the Council Chamber or other venue, and some attend remotely.

During Multi-location meetings, it is a legal requirement that **participants of meetings that are broadcast are able to “speak to and be heard by each other” and “to see and be seen by each other”**. ~~all participants will be able to see and hear each other and.~~

Welsh to English-translation facilities will be available for all.

As a Local Authority we have a duty to make and publish arrangements for the purpose of ensuring that local authority meetings are able to be held by means of any equipment or other facility which enables persons who are not in the same place to attend the meetings.

Multi-location meetings will operate as close as possible to the Council’s usual meeting practice and all Constitution rules apply.

Broadcasting of Meetings

As a Council we will ensure that all formal meetings are broadcast live and available for Archive viewing for a period of 6 months. Any discussion in relation to exempt items will not be broadcast. Section 46 of the Local Government & Elections (Wales) Act 2021 requires us to make this provision so that members of the public not in attendance at the meeting can see and hear the proceedings. This section specifically applies to meeting which are open to the public.

Notice of a Meeting

We will ensure that each Agenda sets out how Committee Members, Officers and the Public can attend the meeting, and these will be published at least 3 clear days before the meeting is held. The Local Government & Elections (Wales) Act 2021 requires that notices of meetings and electronic information relating to meetings must remain available in an electronic format and be available for a minimum of six years following the date of the meeting.

Agendas, Reports and minutes of formal meetings are published on the Authority's website. A ~~small number of hard copy agendas will also be available to members of the public attending physically.~~

Agendas, report and minutes can be viewed [here](#)

Physical attendance

~~Due to Covid 19, the number of persons allowed to attend in person will be determined in by the Chief Executive and takes into account the latest Covid 19 Guidance or regulations.~~

~~As of 16th June 2022 it has been agreed that there will be no limit on the number of people permitted in the Chamber, however~~ **Physical attendance of participants cannot be mandated, and there is no restriction on participants should they wish to physically attend any or all meetings.** The Authority's commitment to net Zero Carbon **however** is one of our primary corporate objectives. Multi-location (hybrid) meetings can contribute to the Council's net Zero objective, and attending remotely helps by limiting the travelling and commuting we do and is essential to achieving this .

Attend remotely if you can.


Remote attendance

- Committee members and officers can join meetings remotely via Zoom if they so wish.
- Committee Members and Officers should consider their personal appearance and background, check what people can see behind and in front of you, be careful not to allow exempt or confidential papers to be seen in the video-feed.
- When attending remotely you should remember once on camera everyone can see your surroundings, try to ensure you are in a room by yourself with no distractions (i.e. family members or pets will be seen in the background). **We ask members not to eat, move around or hold a conversation either on the phone or in person whilst on camera.** If possible, arrange for a non-descript background.
- To maintain confidentiality and ensure you abide by the Code of Conduct, **members attending remotely must be alone when exempt reports are considered.**

Preparing for a Multi-location meeting

- Join the multi-location meeting no later than 15 minutes before the start to allow the Democratic Services Officers to gain an accurate list of people in attendance and the opportunity to resolve any equipment issues for those attending remotely.
- Make sure your equipment is fully charged or plugged in to a mains socket as remote meetings can use a lot of battery. Your iPad and laptop will be needed. We recommend that you use your iPad to read the paperwork via the Modern.gov app and your laptop to connect to Zoom if attending remotely. Also make sure your mobile phone is switched off or on silent.
- Make sure you have read the paperwork before the meeting. Prepare thoroughly as the Chair will assume that everyone has read the reports, any contributions are necessary and the debate is focussed.

During the meeting

- The Democratic Services Officer will note the participants. Physical attendees should sign the attendance register.
- The Chair will welcome everyone to the meeting and outline how the meeting will work.
- To aid the meeting arrangements, if you know in advance that you wish to speak, please notify the Chair or the Democratic Services Officer before the meeting starts. If you wish to speak, please use the 'raise your hand facility' on Zoom or raise a physical hand if attending in person.
- If attending remotely and you require Welsh to English simultaneous translation, you should click on the interpreter button and select 'English'. If attending in person, headphones are available at the rear or the Chamber and should be plugged into the microphone unit. Please choose the headphone icon  and select English from the list. ~~Leave the headphone on the desk at conclusion of the meeting so that the headsets can be cleaned and isolated for 72 hours before re-use.~~
- Only speak when invited to by the Chair. Speakers should announce their name **before making a comment**. When referring to a specific report, page, or slide, mention the page number so that all members have a clear understanding of what is being discussed at all times.
- To speak remotely please switch on the microphone button and your camera on the bottom toolbar on your screen. To speak in the Chamber, press the microphone button on the device before you

For physical attendees, If the red light above the microphone button comes on, the microphone is activated and you can speak. If the green (flashing) light above the microphone button comes on, your request-to-speak is accepted and you are placed in the waiting list:

- **Green on:** In the waiting list.
 - **Green flashing:** First in the waiting list.
 - You cannot speak until the **red light** above the **microphone** button comes **on**
- Only one person may speak at any one time.
 - Multi-location meetings will operate as close as possible to the Council's usual meetings practice and normal constitution rules apply.
 - Where members of the public are exercising speaking rights at the meeting either in person or via remote attendance, the Chair will as part of their introduction explain the procedure for their participation which will reflect those relevant elements of the above. Members of the public must adhere to this procedure.
 - Remember, the meeting may be open to the public or webcast so it is important to conduct yourself as you would in any public meeting.
 - **When attending Councillors need to ensure that they remain in the meeting throughout debates and during voting in order to maintain the integrity of the decision-making process and to reduce the opportunity for legal challenge of any decision. If a Councillor needs to leave the meeting temporarily they should make sure they notify the Chair or Democratic Services Officer in person or via the chat function within Zoom. The chat function will only be available between an individual member and the host/co-host for the purposes of managing the meeting and attendance thereat.**
 - Given the nature of hybrid meetings, the Chair will use his/her absolute discretion as to the order in which Members are given the opportunity to contribute to the debate on a specific item. The Chair will ensure that every member has the opportunity to participate in the meeting.
 - **Participants of meetings that are broadcast must be able to "speak to and be heard by each other" and "to see and be seen by each other". The ability to see and be seen predominantly applies when a participant is speaking. To encourage participation and engagement all members are asked to ensure their cameras are on during meetings, this is particularly important during quasi-judicial meetings such as Planning and Licensing Committee. For other meetings the Chair may use their discretion whether participants are to keep their cameras on when not speaking, the default position however is that cameras should be on at all times. It is inevitable that there will be occasions when a remote participant may need to disable their camera due to poor connection/internet issues. If this occurs the participant should use the chat function to inform the meeting Chair and democratic services staff of the issue. Due to connectivity issues it may not be possible for all cameras to remain on during full**

council meetings, however all members are expected to switch on their cameras when speaking.

- If Members lose connection during the live meeting, they should make every effort to re-connect, however the meeting will continue as long as the meeting is quorate. If a Member joins the meeting at a later time they must make themselves known immediately to the Chair or Democratic Services Officer, and comment and vote only on those complete agenda items remaining. This can be done using the chat function within Zoom.
- If the numbers present fall below the quorum required, the meeting will end immediately.

Declarations of Interest

If a Councillor or officer declares a Prejudicial Interest at a Multi-Location meeting, that person should withdraw from the meeting unless a specific dispensation has been granted by the Standards Committee.

For remote attendees, the Councillor or Officer will be removed from the meeting by the Democratic Services Officer and placed in the 'waiting room' for the duration of the relevant item. If attendees are in the chamber, they will physically leave the chamber for the duration of the item. On conclusion of that item that person will be invited back into the meeting, once the item relating to the prejudicial item has concluded. Should that person not respond to the call to re-join, the meeting will continue without them providing it is quorate.

Voting

Voting shall be decided by a simple majority of those voting and present at the meeting. **Persons attending physically will be expected to vote with their physical hand, persons attending remotely should vote via the 'raise hand' function on Zoom, and the number of votes will be combined.** ~~This will be carried out by a show of hands via the Zoom app for large meetings, or for smaller committees a mix of physical and virtual hand. For full Council meetings, members attending in person will be asked to bring their laptops to the meeting with the camera and microphone switched off. All members will be asked to vote using the 'raise hand' function on Zoom.~~ If a recorded vote is requested, a roll-call of all Members present will be undertaken (this means that the name of each member will be called and they will be asked if they are for, against or abstaining from the vote). **Options for a combined electronic vote system are being considered and the voting method will be updated as and when necessary.**

The Chair or Democratic Services will announce whether the vote has been carried or rejected. No voting numbers will be announced unless a recorded vote has been called - (CPR 16.5) or a member has asked for their individual vote to be recorded CPR 16.6).

As is normal procedure, details of how Members voted will not be kept or minuted unless a Recorded Vote is called.

Voting on Staff Appointments will be by ballot.

Exempt Items

If a Committee agenda includes an exempt report and following any decision to move into private session the broadcast will be stopped. Individuals who are not entitled to be present during the item will physically leave the Chamber, those attending remotely will be removed from the virtual meeting by the Democratic Services Officer. No attendee is permitted to film, photograph or audio record any part of the proceedings which are exempt ('in camera').

Attendance by members of the public

The public gallery will be open as normal with a maximum capacity of 50 persons. Member of the public can also choose to **attend physical meetings from the public gallery or** view proceedings [online](#)

Members of the public who are making representations/asking questions or presenting a petition will be given the option to either attend the meeting in person or remotely. If attending remotely, the Authority's Remote attendance guidance will apply. If attending in person arrangements for physical attendance will be provided by the Democratic Services Team.

Press will be asked to **attend physically at the meeting venue or** view the [livestream](#) of the meeting.

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

**PWYLLGOR Y GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
5 RHAGFYR 2023**

**Y WYBODAETH DDIWEDDARAF AM Y CYNLLUN DATBLYGU AELODAU
2023/24**

Pwrpas:

Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am unrhyw feysydd datblygu a nodwyd hyd yma a gwahodd barn Pwyllgor y Gwasanaethau Democritaidd ar unrhyw ychwanegiadau, pethau i'w dileu neu ddiwygiadau i'r cynnig.

Yr argymhellion / penderfyniadau allweddol sydd eu hangen:

Diweddariad Rhaglen Datblygu 2023/24.

Y Rhesymau:

Cyfrannu at Gynllun Datblygu Aelodau 2023-24.

Angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu perthnasol

Ddim yn berthnasol

Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad Amh.

Angen penderfyniad gan y Cyngor Amh.

YR AELOD O'R CABINET SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:-

Cyng. Linda Evans – Dirprwy Arweinydd

Y Gyfarwyddiaeth:

Adran y Prif Weithredwr

Swydd:

Partner Busnes Arweiniol
(Dysgu a Datblygu)

Rhifau ffôn / Cyfeiriadau E-
bost:

Enw Pennaeth y**Gwasanaeth:**

Paul R Thomas

Awdur yr Adroddiad: Dirk
Neuman

01267 246186
DNeuman@sirgar.gov.uk

**EXECUTIVE SUMMARY
DEMOCRATIC SERVICES COMMITTEE
5TH DECEMBER 2023**

CONSULTATION ON MEMBER DEVELOPMENT PLAN

This report provides an update to the Democratic Services Committee on the Member Development Plan for 2023/24.

DETAILED REPORT ATTACHED?

YES

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report :

Signed: **P.R. Thomas** **Assistant Chief Executive**

Policy, Crime & Disorder and Equalities NONE	Legal NONE	Finance NONE	ICT NONE	Risk Management Issues NONE	Staffing Implications NONE	Physical Assets NONE
--	----------------------	------------------------	--------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: **P.R. Thomas** **Assistant Chief Executive**

(Please specify the outcomes of consultations undertaken where they arise against the following headings)

1. Scrutiny Committee: N/A

2. Local Member(s)

Individual Members consulted as part of 1-1 Personal Development Meeting with Group Leaders or Deputy Group Leaders.

3. Community / Town Council – N/A

4. Relevant Partners – N/A

5. Staff Side Representatives and other Organisations – N/A

Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information

List of Background Papers used in the preparation of this report:

THERE ARE NONE (Delete as applicable)

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

PWYLLGOR Y GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD 5 RHAGFYR 2023

Y WYBODAETH DDIWEDDARAF AM Y CYNLLUN DATBLYGU AELODAU 2023/24

Rhaglen Sefydlu Aelodau

Yn dilyn yr adroddiad ar y Rhaglen Sefydlu Aelodau yng nghyfarfod y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar 9 Mehefin 2022 a rhoi sylw dyledus i'r sylw a wnaed wrth werthuso'r Cynefino, bydd y mynediad i recordiadau o sesiynau yn y dyfodol yn cael ei alluogi drwy'r System Rheoli Dysgu sy'n dod ar-lein ym mis Ionawr 2024.

Bydd y system newydd yn galluogi aelodau i gael mynediad at sesiynau wedi'u recordio ar unrhyw adeg a rhestr glir o'r holl bynciau perthnasol sydd i'w trafod fel rhan o'r rhaglen Sefydlu.

Cynllun Datblygu Blynyddol Aelodau

Mae sesiynau ychwanegol ar gyfer hyfforddiant Geo-ddarganfod wedi'u harchebu ar 30 Tachwedd a 7 Rhagfyr 2023, mae dyddiadau dosbarthu a gwahoddiadau wedi'u rhannu ag aelodau. Bydd y pwnc hwn yn rhan o'r catalog o bynciau sydd ar gael drwy'r System Rheoli Dysgu yn y dyfodol.

Mae'r Gwasanaethau Democrataidd wedi cytuno â Dysgu a Datblygu i gynnal Adolygiad Datblygiad Personol blynyddol gydag Arweinwyr y Cyngor a'u haelodau i lywio'r Cynllun Datblygu blynyddol ymhellach.

Mae e-bost wedi'i ddsbarthu i arweinwyr y grwpiau sy'n darparu'r adnoddau i gwblhau'r adolygiadau cyn diwedd mis Rhagfyr. Bydd aelod o'r Tîm Dysgu a Datblygu yn casglu'r adborth a gaiff ei gynnwys yn y Cynllun Datblygu Blynyddol (2024/25) a'i gyflwyno yn y cyfarfod nesaf.

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Member Annual Development Plan 2023-2024

Topic	Target group	Lead person	Delivery	Date
Geo Discoverer	All Members	Julia Harris	Online	30/11/23, 7/12/23
Code of Conduct refresher	All Members	Linda Rees Jones	Hybrid	24/04/23
Overview of Delta Wellbeing	All Members	Samantha Watkins – Delta	tbc	
KPI Overview	All Members	tbc	tbc	
Section 106	All Members	tbc	tbc	
Mod.gov refresher		L&D	Online	
Communication Skills – dealing with the public	All Members	WLGA	eLearning	
Disability Awareness	All Members	tbc	tbc	
Mental Health & Wellbeing	All Members	Wellbeing Team	Hybrid	
Overview of Crimestoppers Wales	All Members	Hayley Fry – Crimestoppers Wales	Online	
Scrutiny Refresher	All Members	WLGA	Online	
Corporate Joint Committees	All Members	Linda Rees Jones	Hybrid	
Equalities & Diversity / Introduction into Racism	All Members	WLGA	Online	Jan/Feb 2024

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwiadol